

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA /YEAR: II

SARAJEVO, 21. 2. 2013.

BROJ /NUMBER: 1

ANKETA O POTROŠNJI DOMAĆINSTAVA U BOSNI I HERCEGOVINI, 2011. **(Konačni rezultati)** *HOUSEHOLD BUDGET SURVEY IN BOSNIA AND HERZEGOVINA, 2011* *(Final data)*

U 2011. godini domaćinstva u Bosni i Hercegovini su za potrebe finalne potrošnje u prosjeku mjesečno trošila 1.569,33 KM.

In 2011 household average monthly consumption expenditure was 1,569.33 KM.

Broj anketiranih domaćinstava

Anketa je provedena u periodu 01.01.-31.12.2011. godine na konačnom uzorku od 7.400 domaćinstava. Skoro 2/3 domaćinstava su anketirana na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, oko 1/3 u Republici Srpskoj i skoro 5% u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (Tabela 1.).

Number of households surveyed

The survey was conducted in the period of 01.01.-31.12.2011 on the final sample of 7,400 households. Almost two thirds of households surveyed were in the territory of the Federation of Bosnia and Herzegovina, nearly 1/3 in the Republic of Srpska and nearly 5% in the Brcko District of Bosnia and Herzegovina. (Table 1).

Procjena broja domaćinstava i broja stanovnika

Prema anketnim podacima, u Bosni i Hercegovini je u 2011. godini u približno 1,03 miliona domaćinstava živjelo 3,17 miliona stanovnika od kojih su 51% žene. Skoro 2/3 stanovništva je živjelo u Federaciji Bosne i Hercegovine, oko 1/3 u Republici Srpskoj i oko 2% u Brčko distriktu BiH. Prosječno domaćinstvo u Bosni i Hercegovini imalo je 3,1 člana. Domaćinstva u gradskim područjima su u prosjeku manja od onih u ostalim (negradskim) područjima (2,9 u odnosu na 3,2 člana) (Tabele 2-4).

Estimation of number of inhabitants and households

By survey data of 2011 year in Bosnia and Herzegovina, 3,17 millions of individuals lived in approximately 1,03 millions of households (51% of women). Almost two thirds of inhabitants lived in Federation of Bosnia and Herzegovina, nearly 1/3 in Republic of Srpska and about 2% in Brcko District of Bosnia and Herzegovina. Average size of households was 3,1. Households in urban areas are on average smaller than households in rural/semi urban areas (2,9 comparing to 3,2 members)(Tables 2-4).

Struktura prosječne mjesečne potrošnje domaćinstava

Najveće učešće u prosječnoj mjesečnoj potrošnji domaćinstava imali su hrana i bezalkoholna pića (31,4%) i stanovanje, električna energija, plin i ostali energenti (24,0%). Veliki dio izdataka (11,0%) se odnosio i na prevoz koji obuhvata kupovinu i upotrebu prevoznih sredstava, te izdatke za usluge prevoza putnika (Tabela 5.).

Percentage composition of the household average monthly consumption expenditure

The largest share of the average monthly consumption expenditure of households was that of food and beverages (31.4%) and housing, electricity, gas and other fuels (24.0%). A large part of expenditure (11.0%) was related to transportation which includes purchase and use of transportation funds, and expenditure on passenger transport services. (Table 5).

Prosječna mjesečna potrošnja je za više do 20% veća u gradskim u odnosu na ostala (negradska) domaćinstva. Razlike između gradskih i negradskih područja u potrošnji hrane i pića

Average monthly consumption expenditure is 20% higher in urban than in rural/semi urban households. Differences between urban and rural/semi urban areas regarding

nisu toliko vidljive kao one u potrošnji neprehrambenih proizvoda i usluga. Posmatrano po grupama neprehrambenih izdataka primjetno je da gradska domaćinstva skoro po svim stavkama troše više od negradske domaćinstava. S druge strane, negradska domaćinstva imaju značajno veću potrošnju proizvoda iz vlastite proizvodnje, posebno onih prehrambenih (128,36 KM u odnosu na 23,19 KM) (Tabela 6.).

Po definiciji izdataka za potrošnju, u njihov sastav se uključuju i dvije stavke koje ne predstavljaju stvarnu kupovinu, ni stvarne izdatke, a odnose se na potrošnju iz vlastite proizvodnje i imputiranu rentu. One u prosjeku čine skoro petinu ukupne potrošnje domaćinstava (19,8%), tako da prosječan mjesečni izdatak za potrošnju domaćinstava u Bosni i Hercegovini koji se odnosi na stvarnu kupovinu proizvoda i usluga, iznosi 1.258,64 KM (Grafik 1.).

Posjedovanje trajnih dobara u domaćinstvima

U 2011. godini, više od pola domaćinstava posjedovalo je automobil (53,6%), četiri od pet domaćinstava imali su barem jedan mobitel (80,5%), personalni računar imali su četiri od deset domaćinstava (39,6%), dok su priključak na internet imala tek tri od deset domaćinstava (29,8%). Gradska domaćinstva su uglavnom u većem procentu posjedovala većinu posmatranih trajnih dobara u odnosu na negradska. Izuzetak su činili samo štednjak na čvrsto gorivo i satelitska antena koji su zastupljeniji u negradskim područjima vjerovatno zbog veće potrošnje čvrstih goriva i manje dostupnosti kablovske televizije u takvim područjima. Razlike ne postoje u posjedovanju prevoznih sredstava, televizora i frižidera (Tabela 7.).

Siromaštvo u Bosni i Hercegovini

U 2001. godini u Bosni i Hercegovini bilo je 17,9% stanovnika koji žive u relativnom siromaštvu. Siromašno je bilo svako šesto domaćinstvo u državi. Prag relativnog siromaštva je iznosio 416,40 KM mjesečno po ekvivalentnoj odrasloj osobi. Siromaštvo je bilo izraženije u Republici Srpskoj gdje je skoro svaki peti stanovnik bio siromašan, a najmanje je bilo u Brčko distriktu BiH gdje je skoro svaki sedmi stanovnik bio u relativnom siromaštvu. Prosječni izdaci za potrošnju siromašnih domaćinstava u Bosni i Hercegovini su u prosjeku za 25,2% ispod praga siromaštva. Rapodjela ekvivalentnih izdataka za potrošnju bila je prilično nejednaka jer su 20% najbogatijih domaćinstava u prosjeku 4,9 puta više trošila u odnosu na 20% najsiromašnijih. Nejednakost je veća u Federaciji Bosne i Hercegovine u odnosu na druge dijelove države (5,2 u odnosu na 4,4).

consumption of food and beverages are not so visible like in consumption of non-food products and services. When we look into consumption expenditure groups of non-food items it is obvious that urban households spend more than rural/semi urban households in almost all categories. On the other hand, rural/semi urban households have significantly higher consumption of self-produced items, especially nutritional products (128.36 KM comparing to 23.19 KM)(Table 6).

By definition, two items that do not represent the real purchase nor any real expense are included in the composition of consumption expenditures, which relate to the consumption from self-production and imputed rent. On average they make up nearly a fifth of the total consumption expenditure of households (19.8%), so that the average monthly consumption expenditure of households in Bosnia and Herzegovina, which refers to the real purchase of products and services, was 1,258.64 KM. (Graph 1).

Ownership of durable goods

In 2011 more than half of households owned car (53.6%), four of the five households had at least one mobile phone (80.5%), four of the ten households had PC, and only three of the ten households had internet connection. Urban households owned majority of durable goods in higher percentage than rural/semi urban households. Exceptions are only solid fuel stove and satellite dish that are more frequent in use in rural/semi urban households probably because of the higher consumption of solid fuels and less availability of cable TV. There are no differences in ownership of transportation means, TV and refrigerators (Table 7).

Poverty in Bosnia and Herzegovina

In 2011 in Bosnia and Herzegovina 17.9% of the population lived in relative poverty. Every sixth household in the country was poor. The relative poverty threshold was set to the amount of 416.40 KM per month per equivalent adult. Poverty was more distinct in Republic of Srpska where almost every fifth inhabitant was poor. Lowest poverty was in Brcko District where almost every seventh inhabitant lived in relative poverty. Average consumption expenditures of poor households in Bosnia and Herzegovina are on average 25.2 percent below the poverty line. Distribution of equalised consumption expenditures was quite unequal regarding the fact that 20% of the richest households spent 4.9 times more than 20% of the poorest households. Inequality is higher in Federation of BiH than in other parts of the state (5.2 compared to 4.4).

Tabela 1. Broj i struktura anketiranih domaćinstava u Anketi o potrošnji domaćinstava u BiH, po tipu naselja, 2011.*Table 1. Number and percentage of households surveyed in the Household Budget Survey in BiH, by settlement type, 2011*

Entitet/distrikt	Ukupno Total	Gradska Urban	Ostala Rural/semi-urban	Entity/District
Bosna i Hercegovina	7.400 (100,0%)	2.844 (100,0%)	4.556 (100,0%)	Bosnia and Herzegovina
Federacija Bosne i Hercegovine	4.611 (62,3%)	1.745 (61,4%)	2.866 (62,9%)	Federation of Bosnia and Herzegovina
Republika Srpska	2.437 (32,9%)	959 (33,7%)	1.478 (32,4%)	Republic of Srpska
Brčko distrikt BiH	352 (4,8%)	140 (4,9%)	212 (4,7%)	Brcko District of BiH

Tabela 2. Procijenjeni broj i struktura domaćinstava u Anketi o potrošnji domaćinstava u BiH, po tipu naselja, 2011.*Table 2. Estimated number and percentage of households in the Household Budget Survey in B&H, by settlement type, 2011*

Entitet/distrikt	Ukupno Total	Gradska Urban	Ostala Rural/semi-urban	Entity/District
Bosna i Hercegovina	1.033.452 (100,0%)	448.363 (100,0%)	585.089 (100,0%)	Bosnia and Herzegovina
Federacija Bosne i Hercegovine	652.129 (63,1%)	297.905 (66,4%)	354.224 (60,5%)	Federation of Bosnia and Herzegovina
Republika Srpska	359.567 (34,8%)	139.796 (31,2%)	219.771 (37,6%)	Republic of Srpska
Brčko distrikt BiH	21.755 (2,1%)	10.661 (2,4%)	11.094 (1,9%)	Brcko District of BiH

Tabela 3. Procijenjeni broj i struktura stanovnika u Anketi o potrošnji domaćinstava u BiH, po polu, 2011.*Table 3. Estimated number and percentage of inhabitants in the Household Budget Survey in BiH, by sex, 2011*

Entitet/distrikt	Ukupno Total	Muški Male	Ženski Female	Entity/District
Bosna i Hercegovina	3.169.985 (100,0%)	1.551.710 (100,0%)	1.618.275 (100,0%)	Bosnia and Herzegovina
Federacija Bosne i Hercegovine	2.043.587 (64,5%)	998.851 (64,4%)	1.044.736 (64,5%)	Federation of Bosnia and Herzegovina
Republika Srpska	1.060.290 (33,4%)	520.165 (33,5%)	540.125 (33,4%)	Republic of Srpska
Brčko distrikt BiH	66.108 (2,1%)	32.694 (2,1%)	33.414 (2,1%)	Brcko District of BiH

Tabela 4. Prosječna veličina domaćinstva, 2011. godina

Table 4. Average household size, 2011

Entitet/Distrikt	Ukupno <i>Total</i>	Gradska <i>Urban</i>	Ostala <i>Rural/semi-urban</i>	Entity/District
Bosna i Hercegovina	3,1	2,9	3,2	<i>Bosnia and Herzegovina</i>
Federacija Bosne i Hercegovine	3,1	2,9	3,3	<i>Federation of Bosnia and Herzegovina</i>
Republika Srpska	2,9	2,9	3,0	<i>Republic of Srpska</i>
Brčko distrikt BiH	3,0	2,8	3,2	<i>Brcko District of BiH</i>

Tabela 5. Prosječni mjesečni izdaci prema glavnim grupama izdataka, BiH, 2004., 2007., 2011. godina

Table 5. Average monthly expenditure by main consumption groups, BiH, 2004, 2007, 2011 year

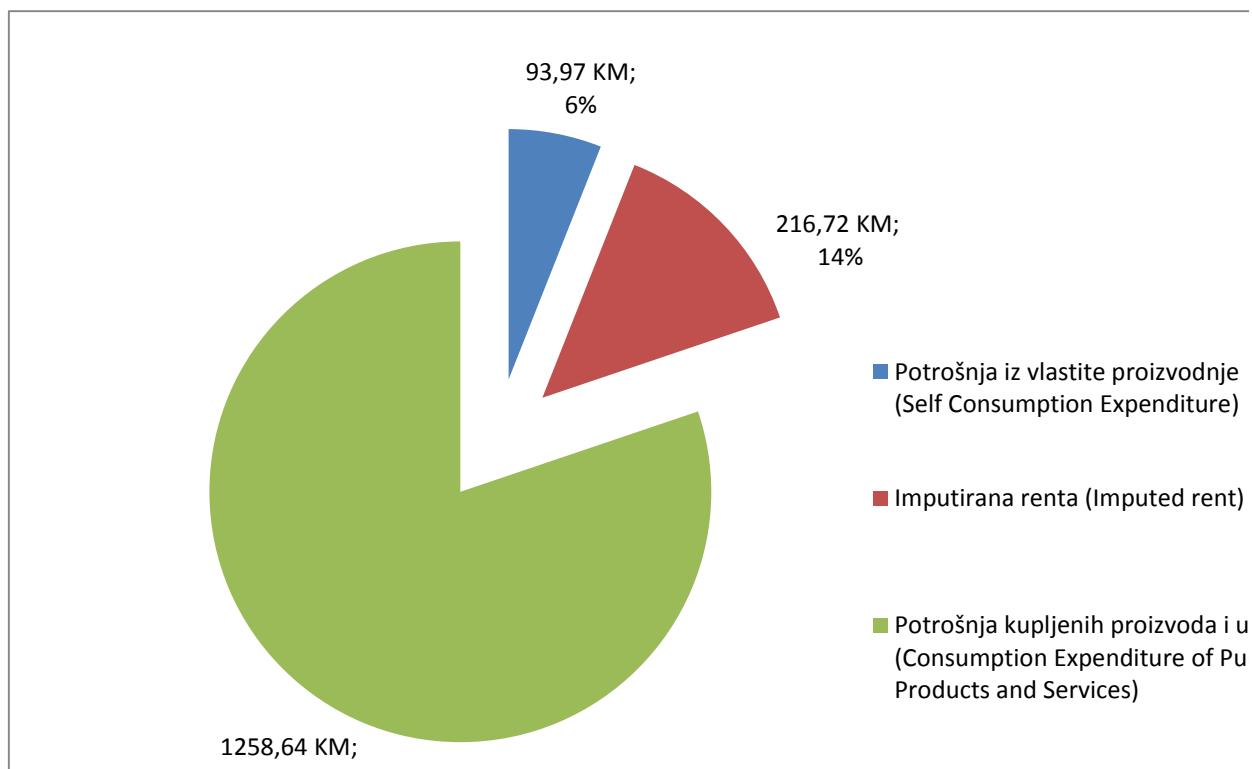
Grupa izdataka	Struktura izdataka prema glavnim kategorijama (%) <i>Structure of expenditures according to main groups (%)</i>			Expenditure group
	Godina <i>Year</i>			
	2004	2007	2011	
Ukupno, u KM	1301,82	1541,43	1569,33	Total in KM
Ukupno u %	100,0	100,0	100,0	Total %
Hrana i bezalkoholna pića	31,3	31,9	31,4	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Alkoholna pića i duhan	3,6	3,3	3,6	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odjeća i obuća	5,1	5,3	4,7	<i>Clothing and footwear</i>
Stanovanje, voda električna energija, plin i ostali energenti	23,5	22,2	24,0	<i>Housing, electricity, gas, water and other fuels</i>
Namještaj, oprema, održavanje i usluge u domaćinstvu	6,9	5,4	4,9	<i>Furnishings, household equipment and routine maintenance</i>
Zdravstvo	3,7	4,0	3,6	<i>Health</i>
Prijevoz	9,9	11,3	11,0	<i>Transport</i>
Komunikacije	2,5	3,3	3,5	<i>Communication</i>
Rekreacija i kultura	3,8	3,6	2,9	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	1,0	0,5	0,8	<i>Education</i>
Hoteli i restorani	2,6	2,8	2,9	<i>Hotels and restaurants</i>
Ostala dobra i usluge	6,1	6,4	6,7	<i>Miscellaneous goods and services</i>

Tabela 6. Prosječni mjesečni izdaci po domaćinstvu prema kategoriji izdataka i tipu naselja, 2011. godina (vrijednosti u KM)

Table 6. Average monthly consumption expenditure per households by expenditure category and settlement type, 2011. (in KM)

Kategorija izdataka	Vrijednost u KM <i>Values in KM</i>			Struktura <i>Structure</i>			Expenditure category
	Ukupno <i>Total</i>	Gradska <i>Urban</i>	Ostala <i>Rural/semi urban</i>	Ukupno <i>Total</i>	Gradska <i>Urban</i>	Ostala <i>Rural/semi urban</i>	
UKUPNO	1.569,33	1.737,67	1.440,33	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Hrana i piće	511,60	519,26	505,74	32,6	29,9	35,1	Food and beverages
Hrana iz vlastite proizvodnje	82,73	23,19	128,36	16,17	4,47	25,4	Self-consumption food
Hljeb i žitarice	74,38	75,65	73,40	14,5	14,6	14,5	<i>Bread and cereals</i>
Meso	118,86	114,91	121,89	23,2	22,1	24,1	<i>Meat</i>
Riba	11,73	14,38	9,70	2,3	2,8	1,9	<i>Fish</i>
Mlijeko, sir, jaja	73,04	77,34	69,74	14,3	14,9	13,8	<i>Milk, cheese, eggs</i>
Ulje i masnoce	25,16	24,76	25,47	4,9	4,8	5,0	<i>Oil and fat</i>
Voce	34,92	39,25	31,60	6,8	7,6	6,2	<i>Fruit</i>
Povrce	49,00	48,45	49,42	9,6	9,3	9,8	<i>Vegetables</i>
Šecer, džem, med, čokolada, konditorski proizvodi	60,07	62,94	57,87	11,7	12,1	11,4	<i>Sugar, jam, honey, chocolate, confectionary products</i>
Bezalkoholna pica	46,47	47,41	45,74	9,1	9,1	9,0	<i>Non-alcoholic drinks</i>
Alkoholna pica	17,99	14,17	20,91	3,5	2,7	4,1	<i>Alcoholic drinks</i>
Neprehrana	1.057,73	1.218,41	934,59	67,4	70,1	64,9	Non-food
Neprehrana iz vlastite proizvodnje	11,24	1,12	19,00	1,1	0,1	2,0	Self consumption non-food
Duhan	38,06	41,06	35,77	3,6	3,4	3,8	<i>Tobacco</i>
Odjeća i obuća	73,48	87,75	62,55	6,9	7,2	6,7	<i>Clothes and footwear</i>
Stanovanje	237,33	280,93	203,92	22,4	23,1	21,8	<i>Housing</i>
Električna energija, plin voda i ostali energenti	138,93	151,09	129,61	13,1	12,4	13,9	<i>Electricity, gas, water and other fuels</i>
Namještaj	77,08	84,94	71,06	7,3	7,0	7,6	<i>Furniture</i>
Zdravstvo	57,08	62,33	53,05	5,4	5,1	5,7	<i>Health</i>
Prevoz	172,74	172,50	172,93	16,3	14,2	18,5	<i>Transport</i>
Komunikacije	55,78	68,93	45,70	5,3	5,7	4,9	<i>Communications</i>
Rekreacija i kultura	45,40	63,23	31,73	4,3	5,2	3,4	<i>Recreation and culture</i>
Obrazovanje	11,93	17,77	7,46	1,1	1,5	,8	<i>Education</i>
Ugostiteljstvo	31,36	43,59	22,00	3,0	3,6	2,4	<i>Catering</i>
Smještaj	13,54	17,81	10,27	1,3	1,5	1,1	<i>Accommodation</i>
Ostali proizvodi	105,02	126,48	88,57	9,9	10,4	9,5	<i>Other products</i>

Grafik 1. Prosječni mjesečni izdaci za potrošnju: stvarni i fiktivni izdaci, 2011. godina (vrijednosti u KM i struktura u procentima
Graph 1. Average monthly consumption expenditure: real and virtual expenditure, 2011 (values in KM and percentage composition)

Tabela 7: Trajna dobra po tipu naselja, 2011.

Table 7: Durable goods by settlement type, 2011

Trajno dobro	Procenat domaćinstava koja posjeduju trajno dobro Percentage of household having durable goods			Durable good
	Ukupno Total	Gradska Urban	Ostala Rural/semi urban	
Automobil	53,6	53,7	53,5	Car
Bicikl	24,8	24,7	24,8	Bycycle
Električni/plinski štednjak	94,2	98,4	91,0	Electric/gas stove
Štednjak na ugalj i drva	82,9	63,4	97,7	Coal and wood stove
Frižider, zamrzivač i sl.	98,7	99,1	98,3	Refrigerator, freezer, etc.
Mašina za suđe	18,7	27,4	12,0	Dishwasher
Mašina za veš	91,9	97,0	87,9	Washing machine
Oprema za čišćenje	94,3	97,8	91,6	Cleaning equipment
Peć, bojler, napa	92,9	96,9	89,8	Stove, boiler, hood
Klima uređaj	9,8	14,9	5,9	Air-conditioning
Mašina za šivenje i pletenje	11,1	14,5	8,5	Sewing and knitting machine
Televizor	98,4	98,8	98,0	TV
Video rekorder, DVD	62,9	69,2	58,0	Video recorder
Telefon	74,3	79,1	70,6	Telephone
Mobitel	80,5	84,8	77,1	Mobile phone
Satelitska antena	11,7	9,0	13,8	Satellite dish
Personalni računar, štampač	39,6	51,2	30,7	Personal computer, printer
Internet priključak	29,8	40,1	21,8	Internet

Tabela 8. Glavni indikatori relativnog siromaštva u Bosni i Hercegovini, 2011. godina

Table 8. Main indicators of relative poverty in Bosnia and Herzegovina, 2011

	BiH	FBiH	RS	BD	
Relativna linija siromaštva po prilagođenom članu domaćinstva	416.40 KM				Relative poverty line by adjusted household member
Jedinice posmatranja					Observing units
Siromašna domaćinstva	177.277	104.053	70.574	2.651	Poor Households
Ukupna domaćinstva	1.033.452	652.129	359.567	21.755	Total households
Siromašni stanovnici	566.025	349.756	206.535	9.734	Poor individuals
Ukupni stanovnici	3.169.986	2.043.587	1.060.290	66.108	Total individuals
Stopa siromaštva					Poverty rate
Siromašna domaćinstva	17,2	16,0	19,6	12,2	Poor Households
Siromašni stanovnici	17,9	17,1	19,5	14,7	Poor individuals
Jaz siromaštva					Poverty gap
Domaćinstva	25,2	26,6	23,3	20,8	Households
Omjer S80/S20	4,9	5,2	4,4	4,4	S80/S20 ratio

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Anketa o potrošnji domaćinstava (APD) je anketa na bazi uzorka domaćinstava koja se u Bosni i Hercegovini provodi u nepravilnim vremenskim razmacima i fokusira uglavnom na izdatke za finalnu potrošnju domaćinstava. Podaci iz ovog saopštenja se odnose na 2011. godinu kada je APD provedena po treći put.

Anketom se prikupljaju podaci o izdacima domaćinstava za hranu i piće, stanovanje, namještaj, odjeću i obuću, zdravstvo, prevoz, komunikacije, rekreaciju i slobodno vrijeme, kulturu i obrazovanje. Pored toga prikupljaju se i osnovni podaci o članovima domaćinstava, karakteristikama stambene jedinice, prihodima i investicijama domaćinstava te podaci o socijalnoj uključenosti njihovih članova.

Prikupljanje podataka se vrši pomoću 3 upitnika: Dnevnik nabavki, Dnevnik o potrošnji iz vlastite proizvodnje i Završni intervju. U 2011. godini uvedena su i dva ad-hoc modula kao dio Završnog intervjua: Modul socijalne uključenosti, migracija i doznaka i Modul zdravstvenog stanja i zdravstvenih usluga.

Namjena

Svrha provođenja APD je dobivanje podataka o veličini i strukturi finalne potrošnje domaćinstava, uslovima njihovog života, životnom standardu i siromaštvu kao i dobivanje pondera za statistiku potrošačkih cijena.

Klasifikacija

Za analizu strukture potrošnje koristi se Klasifikacija lične potrošnje prema namjeni (Classification of Individual Consumption by Purpose-COICOP) koja dijeli izdatke na dvanaest osnovnih odjeljaka. Za potrebe analize u ovom saopštenju izvršeno je djelimično raščlanjenje nekih odjeljaka COICOP-a.

Definicije

Domaćinstvom se smatra svaka porodična ili druga zajednica osoba koje se izjasne da zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode radi podmirivanja osnovnih životnih potreba, bez obzira da li se svi članovi stalno nalaze u mjestu gdje je domaćinstvo nastanjeno ili neki od njih borave duže vrijeme u drugom mjestu, odnosno stranoj državi zbog rada, školovanja ili iz drugih razloga.

Izdaci za potrošnju domaćinstava

Izdaci za potrošnju koji su prikazani u APD 2011. obuhvataju novčane izdatke koje domaćinstva imaju za kupovinu proizvoda i usluga finalne potrošnje kao i vrijednosti određenih nenovčanih izdataka domaćinstava koji se odnose na:

- Usluge stanovanja, tj. stambenih renti, bez obzira na vlasništvo stana, uključujući i sopstveno vlasništvo nad stanom u kome se stanuje;
- Dohodak u naturi:
  - a) dio koji se odnosi na dobra i usluge koje poslodavci daju zaposlenima kao dio zarade u naturi, umjesto, kao što je uobičajeno, u novcu;
  - b) dio koji se odnosi na potrošnju dobara proizvedenih u sopstvenom domaćinstvu (hrana i pića u poljoprivrednim domaćinstvima ili različiti proizvodi u preduzećima u vlasništvu domaćinstava).

NOTES OF METHODOLOGY

The Household Budget Survey (HBS) is a national household based survey conducted in irregular time periods in Bosnia and Herzegovina mainly focusing on final consumption expenditure of households. The data in this First Release refer to newly released data with reference year 2011 and it is third release of this survey.

The survey collects data on household expenditure for food and beverages, housing, furniture, clothing and footwear, health, transportation, communication, recreation and leisure, culture and education. In addition, basic information about household members, dwelling characteristics, household income and investment and data on social inclusion of their members were collected.

Data collection is performed using three questionnaires: Diary of purchases, Self-consumption diary and Final interview. Two ad-hoc modules as part of the final interview were introduced in 2011: Module for social inclusion, migration and remittances and Module for health status and health services.

Purpose

The purpose of the HBS is to gather data on the size and structure of final consumption of households, their living conditions, living standards and poverty as well as to obtain weights for consumer price statistics.

Classification

For the analysis of the consumption expenditure, the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP) is used. The COICOP divides consumer expenditures into twelve different divisions. For the purposes of the analysis in this First Release, partly disaggregation of the COICOP division was made.

Definitions

A household is a family or other communities of people who declare that live together and spend their income to cover basic living costs, regardless of whether all members are constantly in a place where the household residence or some of them stay longer in the second town or country for work, education or other reasons.

Consumption expenditures of households

Consumption expenditures, that are recorded in the HBS 2011 include monetary expenditures that households spend to purchase products and services for final consumption and the value of certain non-monetary expenditures of households that are related to:

- Housing services, i.e. housing rents, regardless of property ownership, including ownership of their own apartment in which household lives (imputed rent);
- Income in kind:
  - a) that relates to goods and services that employers give to employees as part of income in kind, rather than, as is usual, in cash;
  - b) that refers to the consumption of goods produced in their own households (food and beverages in agricultural households or certain products in enterprises owned by households).

Relativna linija siromaštva (prag siromaštva) je definisana iznosom jednakim 60% medijane izjednačene potrošnje domaćinstava. Za izračun ekvivalentne veličine domaćinstava mjerene brojem odraslih osoba, korištena je modifikovana OECD skala ekvivalencije.

Veličina siromaštva je procenat domaćinstava čiji su ekvivalentni izdaci za potrošnju ispod relativne linije siromaštva.

Jaz siromaštva mjeri koliko je u (procentima) prosječan izdatak za potrošnju siromašnih domaćinstava ispod praga siromaštva.

S80/S20 je omjer ukupnog ekvivalentnog izdatka za potrošnju gornjeg kvintila distribucije (20% domaćinstava s najvećim ekvivalentnim izdacima za potrošnju) sa ukupnim izdatkom najnižeg kvintila (20% domaćinstava s najmanjim ekvivalentnim izdacima za potrošnju).

Relative poverty line (poverty threshold) is set to the amount of 60% of the median equivalised household consumption expenditure. The OECD-modified equivalence scale is used to calculate equalized household size.

Poverty incidence is percentage of households with equivalised expenditure for consumption below the relative poverty line.

Poverty gap measures how much (in %) the average consumption expenditure of poor households is below the poverty threshold.

S80/S20 is a ratio of total equivalised household expenditure of the top quintile (20% of the households with the highest equivalised consumption expenditure) to that spent by the lowest quintile (20% of the households with the lowest equivalised consumption expenditure).

Izdaje i štampa: Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine

Published and printed by: Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina
71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26, telefon/phone: (33) 220 626, faks/fax: (33) 220 622

Odgovara: Zdenko Milinović, direktor

Person responsible: Zdenko Milinović, Director

Pripremili: Edin Šabanović i Dajana Mitrović

Prepared by: Mr. Edin Šabanovic and Ms. Dajana Mitrović

Tiraž: 100 primjeraka

100 copies printed

Elektronska pošta/ E-mail: ahas@ahas.ba

Internetske stranice/ Web site: <http://www.ahas.ba>

Podaci iz ovog saopštenja se objavljuju i na internetu.

First Release data are also published on the Internet.
